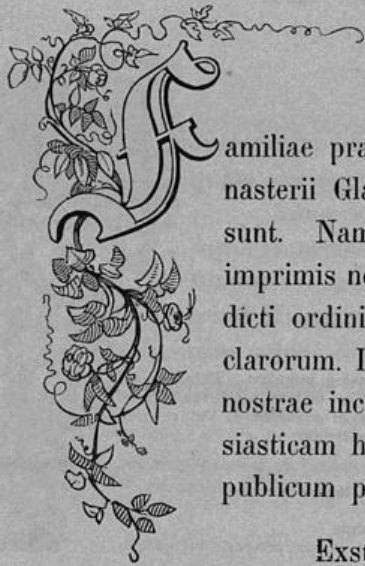

Praefatio.

amiliae praenobilis Bocholtanae historiam illustrantibus monumentis chronica monasterii Gladbacensis coloniensis diocesis, ordinis benedicti, praecipue adnumeranda sunt. Nam plures in eis continentur notitiae de personis ex gente Bocholtana et imprimis necrologia duorum abbatum ex eadem stirpe progenitorum et in reformatione dicti ordinis exemplo, doctrina et praeceptis insignium, nec non aliis virtutibus praeclarorum. Insuper enarrantur, praeter nonnullas fabulas, varia gesta et facta provinciae nostrae incolarum et familiarum pristinum statum concernentia, profanam et ecclesiasticam historiam augmentare et ampliare valde idonea. Hae rationes chronica in publicum proferri flagitabant.

Exstant quatuor varia manuscripta, quae resgestas abbatorum gladbacensium tractant, quorum primo, incerti, ut videtur, auctoris, praeclarus doctor Godefridus Eckertz et E. J. Conradus Noever ad edendas suas elaborationes usi sunt, cum titulo:

Die Benedictiner-Abtei M.-Gladbach, Köln 1853 bei J. M. Heberle (H. Lemperz.) 8°

Duo alia in museo meo asseruantur et quidem primum papyrium inscriptum:

Catalogus Praedatorum Abbatiae s. Viti martyris in Gladbach et fundatione secunda facta anno 972 ab S. Gerono Archiepiscopo coloniensi.

incerti auctoris, continet vitas abbatum et eorum epitaphia de Abbate Sandrardo usque ad Brunonis Charmans electionem 1659. Annexa est:

Historia antiquissima de fundatione monasterii S. Viti mart. in Gladbach cujus auctor vixit circa annum 1060 in qua relationes continentur, quas Knorr in libro suo a praefatione incipiente: „in domo patris familias“ etc. usque ad „amen“ capituli XXII descripsit et quae in foliis sequentibus 1—6 impressae sunt. Post dictum capitulum XXII sequitur inscriptio epitaphii Alberti inferius pag. 85 impressi.

Alterum manuscriptum musei mei, non minus papyrium sub titulo:

Chronicon Abbatiae Gladbacensis

probatur copia subsequentis manuscripti papyrii, quod doctissimus J. Mooren, pastor in Wachtendonc possidet et mihi gratissime praebebat, cum titulo:

Liber de fundatione et Abbatibus monasterii S. Viti martyris in Stadkachi ex vetustissimis archivii (sic) Stadkacensis monumentis collectus opera et studio Rev. domini Petri Knor Abbatis 1719

et quo usus est in suis et doctissimi pastoris Binterim investigationibus editis sub titulo:

Die alte und neue Erzdiözese Köln 4 Bände.

His duobus posterioribus manuscriptis qua completioribus in edendis his chronicis usus sum et ex comparatione eorum cum manuscripto secundo superius allegato textum multo correctiorem reddidi. Variantes infra notatae sunt.

Continuatio manuscripti Knor, scilicet vitae Abbatum van dem Berg, Specht, Raves et Ahn, de diuersis in lapso temporis conscriptae sunt, prout diuersitas scripturae euidenter approbat.

Quid de meis adjectionibus dicam, sunt documenta adhuc inedita et notae textum illustrantiae.

Datum in Castro Roland die s. Cypriani 1855.

Fahme.

VARIANTES.

Pag.	1 in praefat.	loco:	astutia serpentina,	habet meum ms.:	astutia
“	“	“	simili stylo	“	humili stylo
“	“	“	relatorem	“	relationem
“	2 “	Cap. I “	archiepiscopus	“	episcopus
“	“	“	virtutum botryes-respergebatur	“	botros virtutum-spergebatur
“	“	“	maturus mensam	“	citius mensam
“	“	“	cutello in genu	“	cutello vulnus in genu
“	3 “	“	sic habitationes eorum mundas	“	sic habitationis eorumdem mundus
“	“	“	remigrandum sperans	“	remigrandum operans
“	4 “	“	erudiebat, seruitio	“	erudiebat, discretio,
“	5 “	XVII “	cum vix sufficeret digne dispensare propriam. Exinde consulto cum primoribus habito mature acceleravit facto et Volradum Abbatem cum omni s Viti congregatione misit in monasterium	“	cum vix sufficeret dispensare propriam. Exinde consulto cum primoribus habito mature acceleravit facto et Polrado Abbate cum omni advocata s. Viti congregatione misit eos in monasterium
“	5 “	Cap. XVIII “	die noctuque hand sequiter acceleraret	“	Die noctuque haud sequis iter acceleraret
“	“	XIX “	sed si de suamet curaret salute	“	sed de suimet curaret salute
“	6 “	XX “	vel quod ipse posset unde cunque precario vel quoquo pacto	“	vel quid ipse posset unde cunque praecario vel quoquo modo
“	“	XXII “	ipsam de talibus latere	“	ipse de talibus latet.

ERRATA.

Pag. 5	2 ^a Linea inferior	loco:	hoc lege: haec	Pag 40**)	35 Linea superior	loco:	enstentia lege: sententia
“ 9	1 “	“	Damae lege Danie	“ 42	1 “	“	D. Wilhelmus de Oranlen lege Giselbertus de Wels
“ 10	12 “	superior “	dicens lege dices	“ 53	9 “	inferior “	Adriani Pape IV. lege Adriani Papae VI
“ 12	2 “	“	bonis*) lege bonae	“ 61	1 “	“	os lege of
“ 13	14 “	inferior “	habit ri lege habituri	“ 63	9 “	superior “	Worum lege Wohe nun
“ 15	34 “	“	praelibatis lege praelibatis	“ 64	23 “	“	Grundherren. Wie lege Grundherren, wie
“ 16	19 “	“	virilis lege virillis	“	35 “	“	oas lege das
“ 26	33 “	“	Wolphelmi lege Wolphelmus	“	38 “	“	frienen lege fronen
“ 31	13 “	“	S. Theodericus lege Theodericus	“ 65	7 “	“	Fraeciae lege Franciae
“	17 “	“	quae lego qua	“ 81	ultima aVLante	lege aVoLante	
“	32 “	“	otum lege notum	“ 88	in indice locorum	locus Leiglingen	pag. 2 est ommissus.
“ 33**)	30 “	“	animof erre lege animo ferre				
“ 40	17 “	“	postros lege nostros				

*) ita in omnibus manuscriptis.

**) Errores harum duarum paginarum solum modo in paucis exemplaribus inveniuntur, ipsis durante impressione occurrere mihi processit.